

Møtedato: 26.04.2022

Arkivnr.: /

Saksbeh/tlf:

Foretaksledelsen, økonomisjef
og controller

Sted/Dato:

Mo i Rana / 21.04.2022

Styresak 42-2022 Innspill til plan 2023-2026, inkludert rullering investeringsplan – Oppdatert bærekraftsanalyse

Det vises til Helse Nords «Budsjettbrev 1 – Økonomisk langtidsplan 2023-2026, inkludert rullering av investeringsplan» hvor foretakene inviteres til å komme med innspill. Helse Nord ber helseforetakene i tillegg om å oppdatere og styrebehandle sine bærekraftsanalyser.

Oppsummert viser bærekraftsanalysen at Helgelandssykehuset har en omstillingsutfordring for 2023 på 53,7 mill. kr før tiltak. Dette er basert på en prognose for 2022 med et negativt resultat på 35,0 mill.kr i underskudd.

Fra og med 2021 er åpningsbalanseavskrivningene redusert, og Helse Nord forutsetter at denne lettelsen brukes til å effektivisere driften, og styrke bærekraften. Dette gjøres ved å øke resultatkravet. For 2022 er dette sett i sammenheng med engangskostnader i forhold til Nye helgelandssykehuset. I 2023 reduseres åpningsbalanseavskrivningene ytterligere. Det må derfor være dialog med Helse Nord også for 2023 og årene i planperioden om resultatkravet. I denne saken er resultatkravet lagt inn med overskudd på 25,0 mill. kr.

Styret i Helgelandssykehuset HF inviteres til å fatte følgende vedtak:

1. Styret i Helgelandssykehuset HF vedtar denne saken som styrets innspill til plan- og budsjettarbeidet 2023-2026.
2. Styret i Helgelandssykehuset HF anmoder om å kunne bruke investeringsramme til Nye Helgelandssykehuset for følgende.
 - a. Investeringer i medisinsk teknisk utstyr til DMS Sør-Helgeland tas av investeringsrammen for Nye Helgelandssykehuset
 - b. Investeringer til de planlagte bygginger av ambulansestasjoner sees i sammenheng med Nye Helgelandssykehuset og tas av denne investeringsrammen
 - c. Fristilt investeringsramme fra punktene over, brukes til havari, brekkasjer og nødvendig vedlikehold for å ikke øke vedlikeholdsetterslepet.

3. Styret i Helgelandssykehuset HF ber om styrking av basisramme til driftsmessig vedlikehold og også en ytterligere styrkning i tilknytning til utdanning av spesialsykepleiere.
4. Styret ber administrerende direktør fortsette dialog med Helse Nord om resultatkravet fra og med 2023 og årene fremover i planperioden.

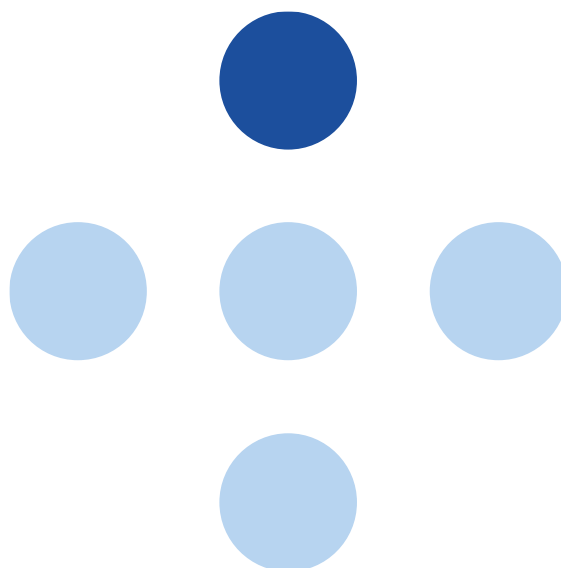
Mo i Rana, 21.04.2022

Hulda Gunnlaugsdottir
Adm. direktør

Vedlegg: Budsjettbrev 1 – Økonomisk langtidsplan 2023-2026, inkludert rullering av investeringsplan

Helgelandssykehuset HF

Innspill Plan 2023-2026, inkludert rullering investeringsplan og oppdatert bærekraftsanalyse

Innhold

1.0	Sammendrag	5
2.0	Bakgrunn	7
3.0	Oppdatert tiltaksplan, bærekraftsanalyse, kontantstrøm og lånebehov.....	8
3.1	Bærekraftsanalyse	10
3.2	Forutsetninger:	10
3.3	Bærekraftsanalyse 2022-2030.....	11
3.4	Kontantstrøm.....	14
3.5	Lånebehov.....	15
4.0	Innspill til justeringer av vedtatt investeringsplan.....	15
5.0	Momenter som ikke er tatt inn i bærekraftanalysen	17

1.0 Sammendrag

Fortsatt er det noe usikkerhet knyttet til hvordan Covid-19-pandemien vil påvirke driftssituasjon og forutsetninger i denne saken om bærekraft. Siden helseforetaket imidlertid nå er over i normal beredskap, er saken basert så langt som mulig på normal driftssituasjon, og tar ikke hensyn til eventuelle reduserte inntekter eller kostnadsøkninger som Helgelandssykehuset vil få i denne perioden knyttet til pandemien.

Den foreløpige prognosen basert på resultat pr. mars 2022 estimeres til underskudd på kr. 35,0 mill. kr. som er 60,0 mill.kr bak resultatkravet. Foretaket har en stor tiltaksplan, og tiltaksarbeidet krever stort fokus og intensivt arbeid.

Omstillingsutfordringen for 2023 vist i denne saken beløper seg til 53,7 mill.kr. Helgelandssykehuset har på nåværende tidspunkt ikke utarbeidet tiltak for å lukke avviket i bærekraften for 2023.

Bærekraftsanalysen skal gi en pekepinn på den økonomiske utvikling i foretaket og gi et bilde av resultatutviklingen, investeringsplanen, likviditet og kapitalbehov. Bærekraftsanalysen er basert på estimater og vil av den grunn inneholde flere usikkerhetsmomenter.

Fra 2023 reduseres åpningsbalanseavskrivningene ytterligere. I bærekraftsanalysen er denne reduksjonen ikke «nøytralisert» siden man må ha dialog med Helse Nord om resultatkravet. Resultatkravet er lagt inn med 25,0 mill. Kr i hele planperioden.

Bærekraftsanalysen for 2023 viser at Helgelandssykehuset forverrer bærekraften sin før tiltak, basert på de kjente endringene i basisramme, kostnader og egne prioriteringer.

DMS Brønnøysund er en del av Nytt Helgelandssykehus og har høy prioritet. Dette er en av de første oppgaven i konseptfasen og vil være vesentlig for å kunne lykkes med Nytt Helgelandssykehus. DMS i Brønnøysund har som mål å være i full drift våren 2022.

Helgelandssykehuset har mange utfordringer i planperioden med videreutvikling av kvalitet og pasientsikkerhet og effektiv drift i 0-alternativet, parallelt med arbeidet med konseptfasen og de senere fasene i utviklingsprosjektet Nytt Helgelandssykehuset.

Foretaket har et stort etterslep i vedlikehold og oppgradering av medisinsk teknisk utstyr. Foretaket har mange havari og brekkasjer på medisinsk teknisk utstyr (MTU), og økt etterslep i vedlikehold medfører økt leie av eksterne lokaler. MTU til DMS Sør-Helgeland og bygging av nye ambulansegarasjer er en del av Nye Helgelandssykehuset. Dette er foreløpig prioritert av ordinære investeringsrammer, noe som har medført at det blir mindre investeringsrammer til annet MTU og store vedlikeholdsbehov. Fra og med 2023 får foretaket investeringsramme for Nye Helgelandssykehuset, og det er behov for at investeringene i DMS Sør-Helgeland og ambulansegarasjene kan belastes denne rammen. Det ville frigi ordinære investeringsrammer til havari, brekkasjer og hjelpe på i noe av vedlikeholdsetterslepet.

Foretaket er helt avhengig av å rekruttere godt og som kjent er det stor konkurranse om de tilgjengelige personellressursene. Erfaring tilsier at det beste er å utdanne/videreutdanne både egne leger og sykepleiere.

Helse Nord RHF's innspill til nye IKT-prosjekter er betydelige. Dette medfører betydelige økte kostnader for HF-ene som ikke er reflekteres i de økonomiske rammene. For prosjektene som foreslås innført fra 2023 er Helgelandssykehusets merkostnad ved bruk av ekstra interne personellressurser beregnet til ca.9,9 mill.kr.

Prosjektet «Skybasert kontorstøtte» er ikke tatt med fra 2023 og representerer ett av få tiltak som kan utsettes. Etter hasteinnføring av Teams samt etablering av Telekom-prosjektet er det en forventning om økt funksjonalitet i kommunikasjonsløsningen. Det bør vurderes som om prosjektet kan deles opp slik at etterspurt funksjonalitet kan innføres som «Quick-wins».

2.0 Bakgrunn

I "Budsjettbrev 1 – Økonomisk langtidsplan 2023-2026, inkludert rullering av investeringsplan" inviteres helseforetakene til involvering i arbeidet med rullering av foretaksgruppens økonomiske langtidsplan og investeringsplan.

For å kunne vurdere tilbakemeldingene fra foretakene må de være styrebehandlet og oversendt Helse Nord RHF innen 29. april 2022. Tiltaksplaner for å sikre at de økonomiske kravene oppfylles i planperioden 2023-2026 og bærekraftsanalyser skal også oppdateres og styrebehandles.

Helse Nord har bedt om at styrene i helseforetakene behandler:

- Foretakets prioriteringer mellom drift og investering
- Foretakets prioriteringer knyttet til driftstiltak
- Innspill til justeringer av vedtatt investeringsplan, herunder periodisering av vedtatte større prosjekter. Gjeldene investeringsplan er vedlagt.
- Oppdatert tiltaksplan som løser omstillingsutfordringene, bærekraftsanalyse, kontantstrøm og lånebehov.

I budsjettbrevet viser Helse Nord til at de har et økonomisk handlingsrom i størrelsesorden 85 mill. kr. i 2023 stigende til 327millioner kr. i 2026.

I sum er det meste av handlingsrommet på 85,2 mill. kr. allerede disponert for 2023 og årene fremover.

3.0 Oppdatert tiltaksplan, bærekraftsanalyse, kontantstrøm og lånebehov

Helgelandssykehuset HF leverte et driftsmessig resultat for 2021 på 23,5 mill. kr. i underskudd, og avviket fra resultatkravet ble på 43,5 mill. kr.

Foretaket leverer et dårligere resultat enn styringsmålet med høyere kostnader for lønnsoppgjøret enn budsjettet med 6,0 mill. kr, og Nye Helgelandssykehuset med 7,0 mill. kr. Dette i tillegg til høyt kostnadsnivå i den underliggende driften påvirket resultatet. Covid-19-situasjonen preget mye av virksomheten vår også for 2021. Aktiviteten ble lavere enn planlagt, og kom ikke opp på normalnivå. Helseforetaket hadde få pasienter innlagt med covid-19 sykdom, men beredskapssituasjonen har vært tilpasset smittesituasjonen i kommunene og også vært preget av fravær blant eget personale og vanskelig tilgang på vikarer fra utlandet. Dette har medført økte beredskaps- og smittevernkostnader. Det økonomiske resultatet og utfordringene i budsjettet for 2022 skyldes manglende tiltaksgjennomføring både for 2020 og 2021.

De første månedene i år har Helgelandssykehuset vært i grønn beredskap. Det har vært innlagte pasienter med Covid-19 som hoved- eller bidiagnose, og fraværssituasjonen har vært preget av Covid-19.

Fra 24.mars gikk Helgelandssykehuset over fra grønn beredskap til normal drift. Smitteverntiltak rettet mot begrenset av sykefravær ble nedjustert fra samme dato, mens tiltak for å beskytte pasientene opprettholdes inntil videre.

For 2022 er det budsjettet i henhold til resultatkrav fra eier på 25,0 mill. kr. i overskudd. Budsjettet er i balansert med de forventede inntekter basert på planlagt aktivitet, med den planlagte bemanningen for å utføre disse oppgavene.

Arbeidet med kvalitet på tjenestene vil også i 2022 ha høy prioritet og prioriteringer og fokusområder er:

- Nye Helgelandssykehuset
- Etablering av Helsefellesskap
- Gode pasientforløp
- Styrking samarbeid med samisk befolkning
- Distriktsmedisinsk senter Sør Helgeland
- Psykisk helsevern og TSB
- Kvalitet i tjenestetilbudet
- IKT, eHelse og informasjonssikkerhet
- Forskning og innovasjon
- Rekruttering og kompetanse

Nærmere redegjørelse for disse prioriteringene og satsningsområdene finnes i styresak 106/2021 «Budsjett 2022».

Regnskapsmessig resultat pr. mars viser et underskudd på 24,8 mill. kr. Dette gir et negativt budsjettavvik på 31,1 mill. Kr. Prognosen for året estimeres likevel til et underskudd på 35,0 mill. kr. som er 60,0 mill.kr bak resultatkravet. Det er fremdeles noe usikkerhet knyttet til den økonomiske utviklingen som følge av pandemien og hvordan denne vil påvirke virksomheten. Tiltaksarbeidet både i 2020 og 2021 ble begrenset som følge av Covid-19, men tiltaksarbeidet blir fulgt opp månedlig og arbeidet med forbedring som følge av benchmarkingen har startet opp.

I beregning av omstillingsutfordringen er det tatt hensyn til fremskrevet rammeendring fra Helse Nord, kjente kostnadsøkninger per nå, og noen egne prioriteringer. For 2023 har foretaket da en foreløpig omstillingsutfordring på 53,7 mill. kr før tiltak:

OMSTILLINGSUTFORDRING (mill. kroner)	
<i>Prognose i år (avvik fra budsjett):</i>	-60,0
Endring inntekter:	
Styrkning HF estimat	7,3
SUM endring inntekter	7,3
Endring kostnader:	
Redusert avskrivningskostnad åpningsbalanse	-9,4
Endring øvrige avskrivninger og rente	1,7
IKT kostnader (økning 2022)	8,3
SUM endring kostnader	0,6
Egne prioriteringer:	
Nye Helgelandssykehuset	-30,6
DMS Sør-Helgeland (økning/helårsdrift)	10,8
DMS besparelser øvrige lokasjoner	-5,0
IKT, e-helse og informasjonssikkerhet - prosjekter	5,4
Psykisk helse og rus	2,0
Økte leiekostnader	8,8
Økt vedlikeholdskostnader	10,0
Andre prioriteringer og styrkninger	2,0
SUM endring egne prioriteringer	3,4
Sum brutto omstillingsutfordring	- 56,7
Identifiserte tiltak (risikovektet):	
Gevinstrealisering innkjøp	3,0
Uløst omstillingsutfordring	53,7

Vi har estimert kostnader til Nye Helgelandssykehuset I 2023 til 5,0 mill. kr. Både i omstillingstabellen og i bærekraftstabellen. Lettelsen i åpningsbalanseavskrivningene er for 2023 på 40,0 mill. kr. Isolert sett betyr dette et økt resultatkrav med 35,0 mill. Kr. Dette er ikke innarbeidet i denne omstillingstabellen.

Det er ikke utarbeidet noen tiltaksplan for å lukke omstillingsutfordringene for 2023 ennå. Det viktigste arbeidet som foretaket gjør er å få gjennomført de tiltakene som ligger i budsjettet for 2022. Dette vil påvirke resultatutviklingen og inngangsfarten til 2023. Det er et stort og krevende omstillingsarbeid i organisasjonen som vil ta tid, men som vi forventer har effekter utover året. Det er likevel stor usikkerhet i tilknytning til hva som er mulig å realisere av faktiske effekter inneværende år.

3.1 Bærekraftsanalyse

Bærekraftsanalysen skal gi en økonomisk pekepinn på den økonomiske utviklingen i foretaket, og gir et bilde av resultatutviklingen, investeringsplan, likviditet og kapitalbehov. Analysen skal gi grunn for å drøfte muligheter og konsekvenser og vil være et grunnlag for foretakets valg, prioriteringer og strategier. Analysen er basert på estimater og enkle framskrivninger og vil av den grunn inneholde flere usikkerhetsmomenter.

Driftsinntektene er oppdatert med framskrivning av basisramme fra Helse Nord som vises i vedlegg: «Budsjettbrev 1 – Økonomisk langtidsplan 2023-2026, inkludert rullering av investeringsplan».

3.2 Forutsetninger:

Bærekraftsanalysen bygger på følgende forutsetninger:

- Årlige inntekter er basert på vedtatte rammer i Helse Nord RHF's langsiktige plan. Kostnader er basert på siste års budsjett korrigert for kjente endringer som følge av vedtatte planer, og annen informasjon om eksterne forhold.
- Helse Nord's «Budsjettbrev 1 – Økonomisk langtidsplan 2023-2026, inkludert rullering av investeringsplan».
- Prognose resultat for 2022 – er et negativt resultat på 35,0 mill. kr, 60,0 mill. kr bak resultatkravet.

3.3 Bærekraftsanalyse 2022-2030

Med bakgrunn i forutsetningene over, redegjør vi for utsiktene for Helgelandssykehuset framover gjennom en oppdatert bærekraftsanalyse. Dette for å belyse fremtidig utvikling av resultat og likviditet basert på de forutsetninger som legges i modellen.

Bærekraftsanalyse HSYK HF (mill kr)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Vedtatt basisramme 2023-2030	1 553,6	1 553,6	1 553,6	1 553,6	1 553,6	1 553,6	1 553,6	1 553,6	1 553,6
Styrking HF estimat		7,3	14,6	21,8	29,1	29,1	29,1	29,1	29,1
Kapitalkompensasjon							50,0	50,0	50,0
Øvrig ramme	10,9	10,9	10,9	10,9	10,9	10,9	10,9	10,9	10,9
Kvalitetsbasert finansiering	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
ISF og andre inntekter	744,9	744,9	744,9	744,9	744,9	744,9	744,9	744,9	744,9
Sum driftsinntekter	2 319,4	2 326,7	2 334,0	2 341,2	2 348,5	2 348,5	2 398,5	2 398,5	2 398,5
Budsjetterte driftskostnader, ekskl avskrivninger	2 155,0	2 155,0	2 155,0	2 155,0	2 155,0	2 155,0	2 155,0	2 155,0	2 155,0
Kostnad HN IKT	83,8	92,1	95,1	98,1	98,1	98,1	98,1	98,1	98,1
Nye Helgelandssykehuset	35,6	5,0							
DMS Sør-Helgeland	13,0	23,8	27,3	27,3	27,3	27,3	27,3	27,3	27,3
DMS besparelser øvrige lokasjoner	-3,0	-8,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
IKT, e-helse/Fresk og informasjonssikkerhet - prosjekter	4,5	9,9	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0
Pålegg / avlevering arkiv	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0			
Psykisk Helse og rus		2,0	3,0	4,0	5,0	6,0	7,0	8,0	9,0
Økte leiekostnader	4,0	12,8	12,8	12,8	12,8	12,8			
Økt vedlikeholdskostnader		10,0	10,0	10,0	10,0	5,0			
Andre prioriteringer og styrkninger		2,0	4,0	6,0	8,0	10,0	12,0	14,0	16,0
Sum driftskostnader ekskl. avskrivninger	2 294,9	2 306,6	2 306,2	2 312,2	2 315,2	2 313,2	2 296,4	2 299,4	2 302,4
Åpningsbalanse avskrivninger	9,4								
Avskrivninger MTU, bygg og andre investeringer	53,6	55,3	56,9	56,9	59,1	59,6	59,5	63,3	67,2
Nye Helgelandssykehuset							94,7	94,7	94,7
Sum avskrivninger	63,0	55,3	56,9	56,9	59,1	59,6	154,2	158,0	161,9
Budsjettert netto renter	-3,5	-3,5	-3,5	-3,5	-3,5	-3,5	-3,5	-3,5	-2,5
Endring renter					1,7	3,2	3,6	3,6	3,3
Renter lån Nye Helgelandssykehuset							59,6	57,9	56,1
Netto rente	-3,5	-3,5	-3,5	-3,5	-1,8	-0,3	59,7	58,0	57,0
Totale kostnader	2 354,4	2 358,4	2 359,6	2 365,6	2 372,6	2 372,5	2 510,3	2 515,4	2 521,3
Økonomisk Resultat	-35,0	-31,7	-25,6	-24,4	-24,1	-24,1	-110,8	-116,9	-121,8
Vedtatt resultatkrav	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	5,0	5,0	6,0
Økt resultatkrav HN	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0			
Avvik fra resultatkrav, før effekter av vedtatte tiltak	-60,0	-56,7	-50,6	-49,4	-49,1	-49,1	-115,8	-121,9	-127,8
Tiltaksplan									
Gevinstrealisering innkjøp		3,0	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
Sum effekter tiltaksplan	0,0	3,0	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
Avvik fra resultatkrav, etter effekt av tiltak	-60,0	-53,7	-43,1	-41,9	-41,6	-41,6	-108,3	-114,4	-120,3

Tabellen over viser et resultat for 2022 som er lik prognose pr. mars med et underskudd på 35,0 mill. kr.

De største endringene i denne bærekraftsanalysen sammenlignet med den bærekraftsanalysen som ble presentert styret i budsjettsaken i desember er oppdaterte rammer fra Helse Nord RHF, oppdaterte kostnader til DMS Brønnøysund, Nye Helgelandssykehuset, prioriteringer og andre styrkninger.

Bærekraftsanalysen viser en omstillingsutfordring for 2023 på 53,7 mill. kr. før tiltak. Lettelsen i åpningsbalanseavskrivningene er for 2023 på 40,0 mill. Kr. Isolert sett betyr dette et økt resultatkrav med 35,0 mill. Kr. Dette er ikke innarbeidet i denne bærekraftstabellen, da det må være dialog med Helse Nord om resultatkravet også for 2023.

Disse momentene er lagt inn i analysen:

Kostnadene knyttet til HN IKT er lagt inn i henhold til mottatt budsjettbrev for 2022 og fremskrevet i årene fremover, basert årlig økning til og med 2026 med likt nivå i siste del av planperioden.

Konseptfasen for Nye Helgelandssykehus har en estimert kostnad for 2022 på 35,6 mill.kr. Dette er økning i henhold til den nye og forserte tidsplanen. I tillegg er det estimert en kostnad for 2023 på 5,0 mill. kr. Eventuelt nye bestillinger i forhold til analyser og beregninger kan medføre økte kostnader her fremover i planperioden.

Distriktsmedisinsk senter Sør-Helgeland er under innfasing i første kvartal 2022, med mål om å være i full drift i løpet av 2022. Målet ved fremtidig full drift av DMS-et i et normalår er 80 prosent av de som behandles poliklinisk i dag i Helgelandssykehuset eller hos andre, kan få et tilbud i DMS Sør-Helgeland (med noen få unntak). For 2022 er aktivitetsmålet på 50 % av de 80 %. Det planlegges innfasing av aktivitet stegvis, det vil si at for noen av fagområdene ikke vil ha helårseffekt for 2022.

DMS-et er foreløpig i en prosjektfase. Eksisterende aktivitet av jordmorstyrt fødestue tilhørende kirurgisk klinikk, dialyse og spesialpoliklinikk vil koordineres inn med øvrig drift av DMS-et, mye av poliklinisk aktivitet omhandler dreining fra de ulike klinikkene til DMS-et. Det er behov for å intensivere og øke ambuleringsstakten i de somatiske klinikkene for å kunne nå målet om planlagt aktivitet. Planlagt intermediærpost prosjekteres og klargjøres for oppstart til budsjettåret 2023. Det vil medføre økte kostnader knyttet til personell, ved full drift vil det medføre et økt behov tilknyttet 15 mill. kr. En del av disse kostnadene skal imidlertid deles med kommunene. Det er foreløpig ikke endelig avklart hvilke pasienter som vil være aktuelle for intermediærposten. I en oppbyggingsfase vil det være hensiktsmessig å starte opp med et redusert tilbud for å bygge videre opp.

Når aktiviteten økes ved DMS Sør-Helgeland kan aktiviteten reduseres ved de øvrige lokasjonene. Dette medfører reduserte kostnader. Det forventes en reduksjon for 2022 med 3,0 mill.kr som forventes økt til 8,0 mill.kr for 2023 da aktiviteten ved DMS er økt og vil ha en helsårsdrift. For 2024 forventes ytterligere reduksjon av kostnadene på grunn helårseffekt av intermediærpost. Besparelse på 10,0 mill.kr er videreført i hele planperioden.

Helse Nord sine innspill til nye IKT-prosjekter er betydelige. Dette medfører betydelige økte kostnader for HF-ene som ikke er reflekteres i de økonomiske rammene. Foretakets kostnader for 2022 er beregnet til 4,5 mill.kr. For prosjektene som foreslås innført fra 2023 er Helgelandssykehusets merkostnad ved bruk av ekstra interne personellressurser beregnet til ca.9,9 mill.kr. For resten av årene i planperioden er det forventet fortsatt høye kostnader, men noe redusert fra 2023.

Foretaket har hatt pålegg om å overføre alle eldre pasientjournaler til Norsk Helsearkiv. Dette arbeidet avsluttes som prosjekt i 2022, og blir deretter en årlig rutine med å avlevere det som løpende er klart til levering. Etter tilsyn i 2021 har foretaket pålegg om å bringe gjenværende fysiske arkiver i orden ihht. forskrift. Dette gjelder både eldre administrative

arkiver, men også pasientarkiver som ikke er klare til avlevering. Foretaket har store mengder fysiske arkiver og målet er å avlevere, kassere og flytte eller digitalisere disse før Nye Helgelandssykehuset står klart. Dette slik at man ikke tar med seg gammelt uegnet og ikke-lovmessige arkiver inn i ny organisasjon og nye bygg. Det etableres derfor et eget prosjekt ifra 2023 som har til hensikt å påse at foretaket bringer dette i orden. Kostnader til dette beregnes til ca 2,0 mill. Kr. Pr. år i 5 år.

Styrking og videreutvikling av psykisk helse og TSB har høyt fokus og det arbeides med videreutvikling av kvalitet i tilbudene, spesielt for barn og unge. Kvalitetsutvikling- og forbedring vil innebære gjennomgang av prosedyrer for å sikre samordning og lik praksis i hele foretaksgruppen. Rekruttering, spesielt leger og psykologer vil være et prioritert område. Området viser et mindre forbruk i forhold til budsjett for 2022, men målet er at ressursbruken her skal økes. I bærekraftsanalysen er det lagt inn med økte kostnader for 2023 med 2,0 mill.kr med en økning på 1,0 mill.kr hvert år fremover i planperioden. Det er satt i gang utredning om mulig etablering av psykiatrisk akuttavdeling i Helgelandssykehuset. Prosjektgruppa som er nedsatt forventes å være ferdige med sitt arbeid 1. mai. I ettertid av dette arbeidet må det gjøres vurderinger og være involveringer av styret og Helse Nord i forhold til endring i funksjonsfordeling. Vurderingen er at tidligst mulige oppstart vil være i 2026. Økte kostnader i forhold til psykiatrisk akuttavdeling er ikke tatt med i bærekraftsanalysen.

Foretaket får økte leiekostnader i planperioden. I 2022 har foretaket økt innleie innen Psykisk helse og som gir en helårskostnad for 2023 og årene fremover. Etablering av hovedkontor i Sandnessjøen vil også medføre økte leiekostnader. Årlig leiebeløp er i planperioden kun estimert og usikkert.

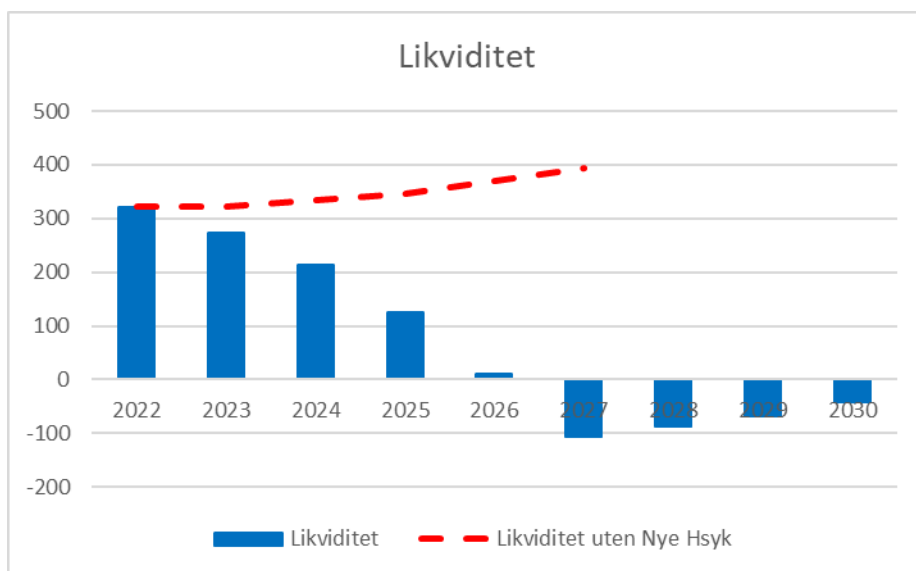
Foretaket har stort etterslep i vedlikeholdskostnadene som har medført økte investeringskostnader og innleiekostnader. For å unngå ytterligere brekkasjer og vedlikeholdsetterslep ønsker foretaket å øke vedlikeholdskostnadene med 10,0 mill.kr i planperioden og til Nye Helgelandssykehus er ferdigstilt.

Andre prioriteringer og styrkninger er en generell avsetning på kostnadsøkninger foretaket erfaringsmessig får i årene fremover.

3.4 Kontantstrøm

Analysen under viser at ved de gitte forutsetninger i bærekraftsanalysen hvor Helgelandssykehuset HF leverer økonomiske resultat på minus 35,0 mill. kr i henhold til prognose for 2022 og et resultat i henhold til resultatkrav i årene fremover. Likviditeten vil under forutsetning av oppnåelse av resultatkravet forbedre seg i årene fremover. Fra 2023 øker investeringsrammen betydelig og for planperioden er det lagt inn 2,5 milliarder kr. for Nye Helgelandssykehuset. I investeringsoversikten er det satt av 2,0 milliarder kr. fra Helse Nord som er p50 rammen og at Helse Nord selv har satt av 0,5 milliarder til p85 ramme for nytt Helgelandssykehus.

Kontantbeholdningen til Helgelandssykehuset er på 384 mill. kr. ved inngangen av 2022. Egenkapitalkravet for en investering på 2,5 milliarder er 500 mill. kr.

Grafen over er basert på de forutsetningene som ligger i tabell under:

Likviditetsberegning	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter									
Budsjettert resultat	-35	25	25	25	25	25	5	5	5
Avskrivninger/nedskrivninger	63	55	57	57	59	60	154	158	162
Diff pensjonskostnad/premie									
Andre endringer i omløpsmidler/kortsiktig gjeld som påvirker likviditet							-40	-40	-40
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	28	80	82	82	84	85	119	123	127
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter									
Ubrukte investeringsrammer tidligere år	-20	-20	-20	-20	-10	-10			
Investeringsbudsjett vedtatt investeringsplan	-70	-60	-50	-50	-50	-50	-45	-45	-45
Investeringsbudsjett Nye Helgelandssykehuset	0	-50	-70	-400	-700	-1280	0	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-90	-130	-140	-470	-760	-1 340	-45	-45	-45
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter									
Innbet ved opptak av lån Nye Helgelandssykehuset	0	0	0	300	560	1140	0	0	0
Avdrag lån Nye Helgelandssykehuset	0	0	0	0	0	0	-57	-57	-57
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0	0	300	560	1 140	-57	-57	-57
Netto endring i kontanter	-62	-50	-58	-88	-116	-115	17	21	25
IB 01.01	384	322	272	214	126	10	-105	-88	-67
UB 31.12	322	272	214	126	10	-105	-88	-67	-43
Ramme for kassakreditt	-140	-140	-140	-140	-140	-140	-140	-140	-140

3.5 Lånebehov

Det er ingen nye lånebehov enn det som er skissert/planlagt i forhold til Nye Helgelandssykehuset.

4.0 Innspill til justeringer av vedtatt investeringsplan.

Helgelandssykehuset er bedt om å gi «Innspill til justeringer av vedtatt investeringsplan, herunder periodisering av vedtatte større prosjekter» til Helse Nord RHF.

Tildelt investeringsramme fra Helse Nord RHF:

Investeringsplan - Totale rammer inkl prisstigning til ferdigstillelse og byggeleaser	Sum tidligere år	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	SUM inkl tidl. År
Helgelandssykehuset											
Utvikling av Helgelandssykehuset P50	20 000	0	0	200 000	700 000	700 000	180 000	200 000			2 000 000
Korona-investeringer styresak 104-2020	24 800										24 800
Bioteknologi - NIPT		1 200									
Til HF-styrets disposisjon (MTU, ambulanser, KLP mv.)		50 000	70 000	60 000	50 000	50 000	50 000	50 000	45 000	45 000	
SUM Helgelandssykehuset	44 800	51 200	70 000	260 000	750 000	750 000	230 000	250 000	45 000	45 000	

Som tabellen over viser er det i planen lagt inn økte rammer for Helgelandssykehuset fra og med 2023 i forbindelse med videreutvikling av helseforetaket/Nye Helgelandssykehuset. For året 2022 er foretaket tildelt 70,0 mill. kr. pr år til øvrige investeringer.

I forbindelse med Styresak 106/2021 «Budsjett 2022», ble det vedtatt en investeringsplan for 2021 og 2022 som fordelt i tabellen under:

	2022	2023	2024	2025	Sum
Ambulansestasjon MIR	13 500 000				
Ambulansestasjon MSJ	500 000	20 000 000			
MTU	3 000 000	20 000 000	20 000 000	40 000 000	83 000 000
Bygg oppgradering/tilpassing	3 000 000	20 000 000	30 000 000	10 000 000	63 000 000
Totalt	20 000 000	60 000 000	50 000 000	50 000 000	146 000 000

Som skrevet i Styresak 106/2021 «Budsjett 2022» har Helgelandssykehuset registrert medisinteknisk utstyr for ca. 360 mill. kr. Hvis man regner i snitt 8 års levetid på utstyrsparken representerer det utskiftinger for ca. 45 mill. kr. årlig. Mye kostbart utstyr som CT og MR er på vei til å gå ut av sin levetid. Vi anslår investeringer de neste 5 årene på ca. 100 mill. kr. Det totale oppgraderingsbehovet for foretakets bygningsmasse er estimert til ca. 717 millioner kroner der 266 mill. kr. representerer tiltak som bør gjøres i perioden 0-5 år. I tillegg er mye av vår bygningsmasse uegnet til formålene, noe som skaper tungvinte arbeidsrutiner, dårlig fysisk arbeidsmiljø og kostbar drift. Dette har også med attraktivitet av arbeidsplassen å gjøre.

Oppgradering av tilstand og egnethetstilpassing av disse arealene må sees i sammenheng og finansieres de nærmeste år.

Det har gjennom flere år vært merknader fra ansatte, verneombud og arbeidstilsyn på ambulansestasjonene og bygg innenfor psykiatrien. Utfordringene i psykiatrien løser vi nå med å leie nye lokaler eksternt.

Kostnadmessig ser investeringsbehovet omtrent slik ut:

	2022	2023	2024	2025	Sum (behov)
Ambulansestasjon MIR	13 500 000				
Ambulansestasjon MSJ	500 000	20 000 000			
MTU (behov ift. Levetid)	30 000 000	30 000 000	50 000 000	70 000 000	180 000 000
Bygg oppgradering (behov MultiMap)	50 000 000	70 000 000	76 000 000	70 000 000	266 000 000
Bygg behov tilpassinger (egnethet)	-	-	-		
Totalt	94 000 000	120 000 000	126 000 000	140 000 000	446 000 000
Tilgjengelig ramme	20 000 000	60 000 000	50 000 000	50 000 000	180 000 000

Tabell: Investeringsbehov

Riksrevisjonen har skrevet en rapport basert på undersøkelser i 2020 og 2021 gjennomført en undersøkelse der målet har vært å vurdere om spesialisthelsetjenesten legger til rette for effektiv drift og god pasientbehandling gjennom riktig nivå på investeringer. Rapporten beskriver også formålet med investeringene med at investeringer i bygninger og medisinsk-teknisk utstyr (MTU) er sentrale innsatsfaktorer for å sikre et likeverdig helsetilbud av god kvalitet og god ressursutnyttelse.

Rapporten beskriver også konsekvensene av utsatt vedlikehold og oppgraderinger, sitat;

«Utsatt vedlikehold medfører gjerne unødvendig høye driftskostnader på kort sikt, og økt investeringsbehov som konsekvens av tekniske følgeskader på lengre sikt. Dette pådratte vedlikeholdsetterslepet medfører derfor løpende økte kostnader og betydelige økonomiske tap».

Ut fra tidligere styresaker og innspill om vedlikeholdsetterslep og manglende investering i bygg går foretaket i feil retning og situasjonen kommer til å forverre seg. Det betyr at vedlikeholdsetterslepet kommer til å stige og vi pådrar oss enda høyere reparasjonskostnader, og høyere leie av lokaler på grunn av manglende vedlikehold.

5.0 Momenter som ikke er tatt inn i bærekraftanalysen

Momenter som ikke er tatt inn i bærekraftanalysen, men som vil påvirke den økonomiske situasjonen i Helgelandssykehuset i langtidsperioden.

- **6. års medisinstudenter**

Det arbeides mottak av medisinstudenter for gjennomføring av 6. studieår i Helgelandssykehuset fra 2025, i tråd med punkt 9 i protokoll fra foretaksmøte i Helse Nord RHF 27. januar 2020:

«For å styrke rekrutteringen av leger på Helgeland ber styret adm. direktør om å ta initiativ til et samarbeid med Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet slik at medisinerstudenter får gjennomført 5. og 6. år av utdanningen på Helgeland, etter modell fra Bodø og Hammerfest.»

Det har vært innledende møter med UiT – Norges Arktiske Universitet, Helse Nord RHF og vertskommunene 19.04 og 20.4 knyttet til dette.

Mye må avklares før dette eventuelt kan iverksettes, inkludert antall studenter og finansieringsmodell. Helgelandssykehuset ser dette som et verdifullt tiltak for faglig utvikling, bredden av tilbudene i helseforetaket og for rekruttering av leger, og den interne arbeidsgruppen utvides nå med representanter bl.a fra UiT og kommuner for å sikre at arbeidet har god fremdrift

I 2022 og 2023 kan det bli aktuelt å bruke ca. 1,5 mill. kr. pr år i personellkostnader ifbm. forberedelse til mottak av studenter. Da er ikke eventuelle kostnader for tilrettelegging av areal tatt med.

- **Økte transportkostnader for prehospital klinikk**

Det må beregnes økende transportkostnader og økende utgifter for pasientreiser pga:

- Økte drivstoffpriser
- Økende antall transportoppdrag /pasientreiser
 - Generell økning i ambulansetransporter
 - Sammenslåing av legevakt-distrikter medfører lengere reisevei til legevakt
 - Fritt sykehusvalg

- **Akutt psykiatrisk sengepost i Helgelandssykehuset:**

Det pågår et utredningsarbeid med tanke på etablering av akuttpsykiatrisk sengepost i Ny Helgelandssykehuset. Kostnadsbildet er foreløpig ikke klart, men beregnet opprettelse vil være mot slutten av langtidsperioden, tidligst i 2026.